

03 — Profesor i životinje

Profesor je pogledao starog psa koji je ležao pored njegovih nogu, a zatim crnog mačka, koja je zauzeo identičnu pozu, ali u otvorenom prozoru. Napolju, prve boje zore polako su milile preko drvenog poda njegove kancelarije. Prostorija je bila uređena u viktorijanskom stilu, a sve u njoj izgledalo je kao da je staro najmanje stotinu godina. Ovu estetiku razbijala je samo crna kutija na radnom stolu. Ona je bila sasvim crna, kao da upija svetlo, osim njenih ivica, koje su blago isijavale.

— Gotovo je, napokon — rekao je profesor, gledajući kocku. — Moje životno delo.

— Kako smo samo dramatični — nadovezao se mačak. — Životno delo, u-la-la!

— Ja mislim da je sjajno, profesore! — rekao je pas, i dobio češanje po glavi.

— Kakav si ti dupelizac — rekao je mačak, i u odgovor dobio režanje. — Naravno, odmah na nasilje. Tipično.

— Sada me čeka mnogo teži deo... — nastavio je profesor, ignorirajući životinje. — Šta učiniti sa njom?

— Podeli je sa svima! — rekao je mačak i protegao se. — Besplatna, neograničena energija. Promenio si nauku, empirijski oborio sve stare istine. Svet više nikada neće biti isti. Upamtiće te kao spasioca čovečanstva.

— Nisam siguran, profesore — pas je bio ozbiljan.

— U šta to ker nije siguran? — upitao je mačak.

— Beskrajni potencijal u rukama beskrajno zadržanih, ratobornih primata — pas je prodrmao glavu. — Ako im je date, crna kocka će, pre ili kasnije, gurnuti čovečanstvo na ratnu stazu koja će opustošiti univerzum, i u najboljem slučaju, na kraju istrebiti krvožednog homo sapijensa, pre nego što istrebi sve ostalo.

— Oh, malo, uplašeno pseto — cinično je procedio mačak. — Pomisli na sve ljude koje će kocka spasiti od života u siromaštvu i bedi!

— Ništa se neće promeniti, uprkos tome šta lažljivi mačak tvrdi. Bogati i moćni imaju više beskonačnog, siromašni manje. Sada već ima dovoljno energije za sve, samo nema razuma i empatije da se ona podeli.

Mačak se iskezio kao da se smeši.

— Ker je reakcionizam, strah, tama i neznanje. Ja govorim glasom svetla i budućnosti, iako sam crn.

— Mačak je pohlepa, gordost i slepa samouverenost. Ja sam promišljenost — rekao je pas.

— Ne znam, ne znam — profesor se uhvatio za glavu. — Takva moć, takva odgovornost. Da li su spremni?

— Verovatno nisu — ogovorio je mačak. — Ali neće nikada ni biti, ako ne pokušaju. I vatra je opekla prve pećinske ljude. Ovako mora da bude.

— Ne mora! Uništite kocku, profesore! — pas se podigao i nervozno počeo da maše repom. — Čovek nije spreman za ovo — pokazao je glavom ka prozoru. — Njima tamo nisu potrebne bolje igračke, potrebno je da odrastu!

— Ko si ti da odlučuješ za njih?! — mačak se nakostrešio prema psu — Ko si ti da im uskratiš bolje živote?

— Uskraćujem samo smrt koja će biti posejana ispred kocke. Da je mogao, Openhajmer bi vratio vreme i postao baštovan.

— Ovo je veće od profesora i bilo čije griže savesti. Crna kutija, čim je napustila tvoju glavu i postala stvarnost, više nije tvoja, ona je naša!

Pas je počeo da laje, a mačak izbacio kandže. U jednom skoku, životinje su se sudarile i počele da grizu i kidaju kožu.

— Sve mora da se pretvori u sukob, sve... — rekao je profesor samom sebi, gledajući kroz prozor lepo, prolećno jutro.

Kancelarija je odjednom počela da se topi, kao slika na koju je neko bacio vodu. Boje su se stapale, gubile a zatim vraćale promene. Profesor je zastenjao i čvrsto zatvorio oči.

Kada ih je otvorio, video je da više nije u svojoj kući, već u maloj, bezličnoj sobi. Nosio jednako bezličnu pidžamu, i sedeo na uskom krevetu. Kada je primetio medicinsku narukvicu oko ruke, setio se svega: početka bolesti, koju su svi prvo prihvatili kao ekscentričnost, njegovog odbijanja da pije lekove, halucinacija, noćnih mora, životinja koje govore. Sećao se crnih kocki. Vratile su mu se svađe sa ženom, deca koja ga se stide i konačno rascvetavanje bolesti zbog koje je izgubio posao, porodicu i sve ostalo. Ipak, razni vremenski periodi su se mešali i nije znao šta je prethodilo čemu. Pokušao je da se priseti koliko godina je već proveo u toj bolničkoj sobi, ali nije uspeo.

Više nije imao suza, kao ni strpljenja.

*

Dva bolničara koji su završili smenu posmatrali su odnošenje profesora u mrtvačnicu klinike.

— Profesor je umro? — pitao je jedan.

— Noćas.

— Šta mu se desilo?

— Obesio se.

— Čoveče... Je li ostavio neku poruku? — nastavio je sa pitanjima kada su izašli u dvorište, gde je jesen mirisala na zimu.

— Jeste, recimo. Napisao je "mačak je pobedio".

Obojica su slegli ramenima i pošli ka parkingu.

Sa druge strane zida klinike, niz ogromnih, crnih kocki ritmično je pulsirao u daljini.